

**MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO**
ul. Jagiellońska 26, 03-719 Warszawa

BF-I-WP.300.2.2013.NK

Nr Kanc.: 172132

Warszawa, 2013-09-18

TRYBUNAŁ KONSTYTUCYJNY KANCLARIA	
wpi. dnia	23. 09. 2013
l. dz.	2657

Pan
ANDRZEJ RZEPLIŃSKI
Prezes
Trybunału Konstytucyjnego

Sunny Panie Prezisie,

W związku z prowadzonym przez Trybunał Konstytucyjny postępowaniem dotyczącym zbadania zgodności z Konstytucją RP art. 31 w zw. z art. 25 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, przesyłam w załączeniu materiał pt. „Subwencja regionalna w świetle ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego i jej znaczenie dla województwa mazowieckiego” oraz prezentację dotyczącą analizy obecnej sytuacji finansowej Województwa Mazowieckiego w kontekście obowiązku wnoszenia do budżetu państwa wpłaty z przeznaczeniem na część regionalną subwencji ogólnej dla województw.

Województwo Mazowieckie w bieżącym roku budżetowym realizuje zatrważająco niskie wpływy z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób prawnych (CIT). W okresie od stycznia do sierpnia bieżącego roku wpływy z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób prawnych CIT wyniosły 727 mln zł, tj. o 22,10% mniej niż w ubiegłym roku w analogicznym okresie. Najbardziej znaczący jest spadek wpływów stanowiących tzw. „rozliczenia z lat ubiegłych”, które przekazywane są przez urzędy skarbowe do województwa w pierwszej połowie kwietnia. Kwota rozliczeń z lat ubiegłych w 2012 roku wyniosła ok. 360 mln zł, natomiast w bieżącym roku już tylko 96 mln zł, co oznacza spadek o 73%. Różnica poziomu dochodów z tytułu rozliczeń z lat ubiegłych w kwocie 264 mln zł jest nie do odrobienia w pozostałej części roku, co więcej – w kolejnych miesiącach obserwowana jest kontynuacja spadkowego trendu wpływów z CIT w porównaniu do roku ubiegłego.

Mając na uwadze tak znaczący spadek wpływów z dochodów podatkowych, Województwo Mazowieckie jest zmuszone do ciągłego weryfikowania przewidywanego wykonania, które obecnie szacuje się na kwotę 1.372.499.896 zł (plan dochodów z tytułu PIT i CIT ustalony na podstawie przyjętych przez Radę Ministrów wskaźników do ustawy budżetowej na 2013 rok zakładał kwotę 1,724 mld zł).

Znacząco niższa, niż pierwotnie planowana, realizacja dochodów podatkowych oznacza konieczność znowelizowania strony dochodowej i wydatkowej budżetu Województwa Mazowieckiego o ok. **352 mln zł**. Tak znaczna redukcja jest już praktycznie niemożliwa, zważywszy na fakt, iż przy konstrukcji budżetu Województwa Mazowieckiego na lata 2012-2013 rok poczyniono już znaczne ograniczenia wydatków, w tym m.in. na: inwestycje w dziedzinie dróg, kultury, zdrowia, ochronę zabytków, a także na wydatki bieżące samorządowych jednostek organizacyjnych i wynagrodzenia (15% wydatków w roku 2012; 5% wydatków w roku 2013 przy konstruowaniu budżetu na 2013 rok oraz w ciągu roku budżetowego dodatkowo 10% II półrocza).

Pomimo tych działań, do zbilansowania budżetu Województwa Mazowieckiego będzie jeszcze brakowało ok. 220 mln zł. Jednocześnie wskazujemy, iż na pokrycie ww. zobowiązań Województwo Mazowieckie nie może zaciągnąć kredytu bankowego, gdyż jego zaciągnięcie doprowadzi do przekroczenia ustawowego limitu zadłużenia. Planowana kwota długu powiększona o dodatkowe 220 mln zł wyniosłaby 1,721 mld zł, co w stosunku do przewidywanego wykonania dochodów na poziomie ok. 2,5 mld zł stanowiłoby ok. 68%.

Tak istotny spadek potencjału Województwa Mazowieckiego jest niepokojący również w kontekście zbliżającej się nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2014-2020. Osłabione finansowo Województwo Mazowieckie nie będzie w stanie zgromadzić koniecznego, na wkłady własne do projektów, finansowania, a co za tym idzie, nie wykorzysta funduszy dedykowanych dla Mazowsza.

Mając powyższe na uwadze wskazuję, iż wysokość zobowiązania Województwa Mazowieckiego z tytułu wpłaty z przeznaczeniem na część regionalną subwencji ogólnej dla województw w roku 2013 jest niewspółmiernie wysoka. Z przykrością stwierdzam, że o ile w złożonym ponad 3 lata temu wniosku do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności z Konstytucją RP art. 31 w zw. z art. 25 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego wskazywałem jedynie hipotetycznie na takie zagrożenie, to obecna sytuacja finansowa Województwa Mazowieckiego potwierdza, iż przewidywania były prawidłowe. Fakt nie uwzględnienia przez ustawodawcę w konstrukcji części regionalnej subwencji ogólnej, przewidzianej w art. 31 w zw. z art. 25 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, zasady adekwatności dochodów do zakresu realizowanych (finansowanych) zadań oraz restrykcyjny charakter mechanizmu wpłat, przewidziany w art. 35 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, skutkuje naruszeniem zdolności płatniczej Województwa Mazowieckiego. Powstałe w wyniku wpłat ubytki finansowe dochodów Województwa Mazowieckiego (stanowiące jednocześnie obligatoryjne wydatki) w stosunku do dochodów własnych, w tym dochodów z tytułu udziału w podatkach CIT i PIT, nie pozwalają na realizację zadań publicznych Województwa Mazowieckiego, co powinno skutkować uznaniem regulacji zawartej w art. 31 w zw. z art. 25 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego za niezgodną z Konstytucją RP w zakresie, w jakim prowadzi do pozbawienia samorządu Województwa Mazowieckiego możliwości swobodnego kształtowania polityki finansowej w celu realizacji zadań własnych.

Województwo Mazowieckie wniosło do Ministra Finansów o zarządzenie zaniechania poboru wpłaty w części, tj. w zakresie 3 rat, do dokonania których jest zobowiązane w dniach: 15 października 2013 r., 15 listopada 2013 r. i 15 grudnia 2013 r., z mocy art. 31 w zw. z art. 35 ust. 1 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Suma należnych wpłat za ten okres wynosi 165.336.336,00 zł.

Wyrażam nadzieję, iż zaniechanie poboru od Województwa Mazowieckiego w 2013 r. wpłaty w zakresie wymienionych 3 rat umożliwi Województwu Mazowieckiemu uniknięcie zapaści finansowej w bieżącym roku i utrzymanie zdolności do realizacji zadań publicznych, nałożonych ustawami. Z tych względów wskazuję, iż zaniechanie, o które wnosimy uzasadnione jest zarówno interesem publicznym, jak i ważnym interesem Województwa Mazowieckiego, który z uwagi na fakt, iż Województwo Mazowieckie jest regionalną wspólnotą samorządową i realizuje zadania publiczne, również zawiera się w pojęciu interesu publicznego.

Dodatkowo, pragnę zaznaczyć, że Zarząd Województwa Mazowieckiego przystępując do prac nad projektem budżetu na 2014 rok nie jest w stanie zrównoważyć go przy obowiązującym systemie naliczania wpłaty do budżetu państwa bez sięgnięcia po zewnętrzne źródło finansowania, jaką jest pożyczka z budżetu państwa. Do zbilansowania budżetu na 2014 rok zabrakłoby ok. 295 mln zł. Sięganie przez Województwo Mazowieckie po kolejne pożyczki z budżetu państwa – co roku 220-290 mln zł, nie jest rozwiązaniem problemu, tylko jego spotęgowaniem. Doprowadzi to do gigantycznego zadłużenia. Działając w ten sposób **już w 2015 roku zadłużenie Mazowsza przekroczy 100% rocznych dochodów.**

Analiza projekcji finansowych na przyszłe lata opartych na założeniach wskazanych przez Ministra Finansów w „Wytucznych dotyczących założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego Aktualizacja – maj 2013 r.” wskazuje ponadto na brak możliwości zbilansowania budżetów w latach 2015-2019.

	2015	2016	2017	2018	2019
<i>dochody+przychody</i>	1 962 558 644	2 005 296 683	2 064 027 089	2 125 751 921	2 189 563 861
<i>wydatki+rozchody</i>	2 161 391 735	2 122 249 157	2 212 936 351	2 262 404 899	2 271 848 795
bilans środków własnych	-198 833 091	-116 952 474	-148 909 262	-136 652 978	-82 284 934

Mając na uwadze powyższe oraz brak pewności co do wysokości dochodów z tytułu udziału w skrajnie niestabilnym podatku CIT w kolejnych latach, tym bardziej palącym problemem staje się konieczność nowelizacji przepisów regulujących algorytm naliczania wpłaty do budżetu państwa

z przeznaczeniem na część regionalną subwencji ogólnej dla województw w taki sposób, aby wpłata nie przekraczała 25%:

	2015	2016	2017	2018	2019
dochody podatkowe	1 460 271 264	1 515 761 572	1 573 360 512	1 633 148 212	1 695 207 844
wpłata do budżetu państwa	488 918 181	496 736 029	522 927 371	567 768 405	608 331 104
wpłata do dochodów podatkowych (%)	33,48%	32,77%	33,24%	34,77%	35,89%
25% dochodów podatkowych	365 067 816	378 940 393	393 340 128	408 287 053	423 801 961
różnica	123 850 365	117 795 636	129 587 243	159 481 352	184 529 143

Nowelizacja przepisów ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526, z późn. zm.) w zakresie zmiany algorytmu na proponowany powyżej, powinna zawierać dodatkowo zastrzeżenie, że ustalona w oparciu o algorytm wpłata do budżetu państwa nie może przekroczyć 25% dochodów podatkowych zrealizowanych w roku budżetowym województwa wpłacającego, co podyktowane jest obserwowaną od 2004 roku bardzo wysoką zmiennością stosunku wysokości wpłaty do budżetu państwa względem uzyskiwanych dochodów podatkowych:

rok	PIT	CIT	Razem dochody podatkowe	Wpłata do budżetu państwa	wpłata / dochody podatkowe
2004	123 435 549	1 175 390 729	1 298 826 278	380 475 347	29,29%
2005	135 902 700	1 175 913 206	1 311 815 906	310 461 295	23,67%
2006	156 665 648	1 442 611 146	1 599 276 794	637 695 923	39,87%
2007	194 103 053	1 805 035 477	1 999 138 530	642 325 002	32,13%
2008	210 079 104	1 648 388 716	1 858 467 820	708 550 584	38,13%
2009	205 217 615	1 426 069 588	1 631 287 203	875 528 554	53,67%
2010	202 637 418	1 286 169 897	1 488 807 315	939 251 830	63,09%
2011	211 095 534	1 369 751 968	1 580 847 502	627 892 471	39,72%
2012	218 064 530	1 348 389 687	1 566 454 217	658 827 080	42,06%
2013	225 674 695	1 146 825 201	1 372 499 896	661 345 344	48,19%

Pomimo wielokrotnych wystąpień kierowanych do Ministra Finansów o udzielenie pomocy w rozwiązaniu problemu niedostatecznego finansowania województwa wnoszącego wpłatę z przeznaczeniem na subwencję regionalną dla województw, problem nadal pozostaje nierozwiązany, a Mazowsze pogrąża się w coraz większym kryzysie.

Zwracam się zatem do Pana o wnikliwą analizę powyższych informacji oraz załączonych materiałów.

Adam STRUZIŁ

W załączeniu:

Uchwała Nr 1627/287/13 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 16 września 2013 roku w sprawie wystąpienia do Ministra Finansów o zaniechanie poboru od Województwa Mazowieckiego wpłaty do budżetu państwa z przeznaczeniem na część regionalną subwencji ogólnej w 2013 roku, zmianę algorytmu naliczenia wpłaty na 2014 rok oraz podjęcie inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany przepisów regulujących mechanizm naliczania tej wpłaty w latach następnych.